

Versie juli 2023

Pedagogisch beleidsplan

kinderopvang

LoGé in huis

**(voor kinderen
van 0 t/m 12 jaar)**

Hoofdstuk 1: Inleiding

In ons pedagogisch beleidsplan geven we aan wat onze visie op kinderopvang is en hoe wij werken met de kinderen die bij ons komen. Zo geven wij een beeld van wie wij zijn en een kijkje in onze gezamenlijke werkwijze. Daarnaast is het document voor ouders en andere betrokkenen bestemd als verantwoording voor de kwaliteit die wij bieden.

Voor de uitvoering van dit pedagogisch beleidsplan gebruiken onze pedagogische medewerkers protocollen en werkinstructies. In de bijlage is een overzicht opgenomen van welke dat zijn. De protocollen en werkinstructies zijn op de locaties in te zien.

Om ons echt te leren kennen is het aan te bevelen een afspraak voor een bezoekje te maken!

LoGé in huis staat voor een warme, kleinschalige kinderopvang in een huiselijk ingerichte sfeer. Het betekent dat wij kinderen opvangen in overzichtelijke, verticale groepen waarin jonge en oudere kinderen, net als thuis, worden opgevangen. Het unieke aan onze kinderopvang is dat we nauw samenwerken met het verzorgingstehuis 'Huis in de wei', waarin twee van de drie locaties van LoGé in huis zijn gevestigd. Het samenbrengen van jong en oud door middel van gezamenlijke activiteiten is van onschatbare waarde!

Wij werken al jaren met een aantal vaste pedagogische medewerkers. Zij worden zoveel mogelijk op dezelfde groepen ingezet. Zo wordt elk kind snel gekend en ontstaat er vanzelfsprekend een vertrouwensband. Elk kind krijgt een pedagogisch medewerker als mentor, zij is de spil in de begeleiding en de contactpersoon voor ouders. Zij zorgt ervoor dat de ontwikkeling van ieder kind vorm krijgt, passend bij het niveau. Daarnaast is een pedagogisch beleidsmedewerker en coach in dienst voor de ondersteuning van de pedagogisch medewerkers.

In de volgende hoofdstukken wordt achtereenvolgens ingegaan op de visie en doelstellingen van LoGé in huis, onze kijk op hoe kinderen zich ontwikkelen en hoe wij daarop inspelen. Wij zijn daarbij uitgegaan van de vier pedagogische kaders voor de kinderopvang. We beschrijven vervolgens wat we verwachten van onze pedagogische medewerkers en mentoren, die met name het contact met ouders onderhouden, o.a. middels het kindvolgsysteem. Ook beschrijven we rol van de pedagogisch beleidsmedewerker en coach die ook de kwaliteitsbewaking doet.

Hoofdstuk 2: Pedagogische visie en doelen

2.1 Visie

Onze pedagogische visie is dat wij ervoor zorgen dat elk kind voldoende kans krijgt zich op zijn/haar eigen, unieke wijze te ontwikkelen. Wij willen een bijdrage leveren aan de opvoeding van de kinderen die ons zijn toevertrouwd door ze een veilige en prettige omgeving te bieden, waarin ze de vertrouwdheid van thuis ervaren in de aandacht en ondersteuning die ze krijgen van de pedagogische medewerkers. Wij willen dit vorm geven door zoveel mogelijk broertjes en zusjes gezamenlijk op te vangen in verticale groepen (zie verder voor meer uitleg). Zo ontstaat een huiselijke sfeer waar spelen en leren met en van elkaar vanzelfsprekend is, net als thuis. Door onze samenwerking met het verzorgingshuis, waardoor we jong en oud samen brengen bij activiteiten, wordt dit nog versterkt.

2.2 Doelen

Wij willen onze pedagogische visie in de praktijk vertalen aan de hand van de vier pedagogische doelstellingen die in de wet kinderopvang worden beschreven (Riksen – Walraven, 2004):

- Kinderen emotionele en lichamelijke veiligheid bieden
- Kinderen de gelegenheid bieden tot ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Kinderen de gelegenheid bieden tot ontwikkelen van sociale competenties
- Kinderen de kans bieden om zich de 'normen en waarden', de cultuur eigen te maken

Hoofdstuk 3: Uitwerking pedagogische visie en doelen

3.1 Kinderen emotionele en lichamelijke veiligheid bieden

Wennen

Elk kind op LoGé in huis is welkom. Wij willen ervoor zorgen dat een kind zich snel vertrouwd voelt in de huiselijke sfeer die wij creëren. Dat begint als het kind voor het eerst op de opvang komt en dus nog erg moet wennen aan de ruimte, de andere kinderen en de pedagogische medewerkers. Een van hen wordt als mentor aangesteld en krijgt in haar rol de verantwoordelijkheid een goede band met het kind op te bouwen. Zij doet dit door extra aandacht te geven in de beginfase. Elke dag dat het kind komt zorgt de mentor/pedagogisch medewerkster ervoor dat zij contact maakt met de ouders, het gesprek aangaat en weet hoe het met het kind gaat. Aan het eind van de dag, wanneer het kind wordt opgehaald, doet zij verslag over hoe die verlopen is. Vanuit die warme overdracht ervaart het kind dat ouders en opvang op elkaar afgestemd zijn. In overleg wordt bepaald welk het eet/drink- en slaapritme wordt aangehouden, in overeenkomst met thuis. Ook gedurende de activiteiten op de dagopvang geeft de pedagogisch medewerker extra aandacht en zorgt zij ervoor dat het kind zich snel vertrouwd voelt in de ruimte en tussen de andere kinderen. Wanneer er al broertjes en/of zusjes aanwezig zijn zorgt zij ervoor dat zij 'helpen' bij het wennen door het samen spelen te stimuleren.

Baby's op de groep

Op LoGé in huis volgen we zoveel mogelijk het schema dat baby's thuis hebben wat betreft hun eet-, drink- en slaapgewoonten, mits dit in te passen valt in het dagritme van de kinderopvang. Baby's krijgen hun flesje naar behoefte en indien nodig zoeken we een rustige plek op om die te geven. Daar krijgt het de volle aandacht en is de pedagogisch medewerker er alleen voor hem of haar.

Wanneer de baby eraan toe is mogen oudere kinderen helpen met het geven van de fles, met name wanneer het een broertje of zusje betreft. Zo leren oudere kinderen oog te hebben voor anderen en raken baby's vertrouwd met kinderen in hun omgeving.

Wij zorgen ervoor dat baby's niet te lang in hun wipstoeltje zitten, tijdens eten of drinken of spelen is dit maximaal 15 minuten. Slapen doen baby's altijd in dezelfde ruimte in hetzelfde bedje, dat zorgt voor rust. De slaapmomenten worden iedere dag in principe op dezelfde tijden gehouden, ook wanneer zij twee keer op een dag slapen

Vertrouwensband

Vertrouwen is het sleutelwoord in het bieden van een veilige omgeving voor kinderen op de opvang. Wanneer een kind een vertrouwensband opbouwt met een volwassene, in dit geval een of meer pedagogische medewerkers op de groep, zal het zich durven en kunnen ontwikkelen tot een emotioneel stabiel persoon. Uiteraard speelt de thuissituatie de grootste rol in een veilige opvoedingssituatie voor een kind, maar zodra het op de opvang is is het de verantwoordelijkheid van de pedagogische medewerker die band vorm te geven. Zij zorgt ervoor dat het kind op wordt gestimuleerd om deel te nemen aan alle activiteiten op de groep. Zij creëert een sfeer op de groep waarin, met haar zelf als voorbeeld, positief gedrag wordt beloond (met aandacht) en negatief gedrag wordt genegeerd dan wel begrensd.

Dat laatste is nodig omdat duidelijkheid geven aan een groep kinderen de bodem is voor een veilig en prettig klimaat. Kinderen die weten waar ze aan toe zijn en zien wat van hen wordt verwacht durven te groeien. Kinderen leren immers van nadoen, zowel van een volwassene als van andere kinderen.

Ziek zijn

Wanneer een kindje ziek is vindt altijd overleg plaats met ouders en de mentor. Zij observeert en volgt het kind extra waarbij, volgens protocol, in de gaten wordt gehouden of een kind hangerig en/of futloos gedrag vertoont, ergens pijn voelt, huiduitslag heeft enz.

We meten de temperatuur van het kind en in overleg wordt bepaald of het op de kinderopvang kan blijven. In geval van ernstige, acute klachten wordt meteen contact met de huisartsenpraktijk opgenomen.

Kinderen die speciale medische zorg nodig hebben maken we afspraken de ouders op basis van ons protocol. Dit doen wij, ook wanneer het toedienen van medicijnen betreft, onder strikte voorwaarden.

Ruildagen

Vanwege de samenstelling van de groepen bieden we in principe geen ruildagen aan, behalve wanneer er een bijzondere thuissituatie is en de groepstelling (volgens de zogenaamde BKR, zie verderop) dit toelaat. Ruilen gaat altijd in overleg met de directie.

Fysieke veiligheid

Kinderen willen graag de wereld om hen heen onderzoeken, zij kennen de risico's die dat met zich mee kan brengen niet goed genoeg. Daarom zijn alle ruimtes van de locaties op LoGé in huis ingericht volgens de laatste veiligheidsvoorschriften. Al het meubilair en speelmaterialen (binnen en buiten) zijn zo gemaakt dat er geen gevaarlijke uitsteeksels of scherpe randen zijn waaraan een kind zich kan bezeren. Deuren zijn voorzien van veiligheidstrips. Echter, opgroeien gaat met vallen en opstaan en dus zullen kinderen tegen iets of elkaar aanbotsen en dus even pijn voelen. De pedagogische medewerkers zijn ervoor om kinderen te begeleiden en voor echt gevaar te behoeden middels het stellen van grenzen (bijvoorbeeld niet binnen rennen of klimmen op een tafel). Alle reinigingsmiddelen zijn veilig opgeborgen op een hoogte waar kinderen niet bij kunnen.

Structuur

Structuur op de groep is niet alleen het stellen van regels om ongewenst gedrag te begrenzen, het is ook van belang om een dagritme aan te houden waardoor het voor kinderen voorspelbaar wordt wat, wanneer gebeurt. Kinderen kunnen zelf niet goed bedenken wat op een dag zal gaan gebeuren, daarom is het belangrijk dat een voorspelbare en vaste structuur is in de werkwijze op de kinderopvang. Het dagelijks herhalen van het vaste ritme geeft zekerheid en dat voelt prettig voor een kind. In het dagritme worden activiteiten en rustmomenten afgewisseld. Bij het binnenkomen mogen kinderen zelf even een activiteit bedenken, zoals het maken van een puzzel of een tekening, of ze gaan even spelen in een van de diverse hoeken. Als alle kinderen binnen zijn wordt een gezamenlijk moment gehouden waarin de dag wordt doorgesproken, met name wat betreft de activiteiten die gehouden zijn.

Dagritme

Op regelmatige momenten wordt er gegeten en gedronken. We hanteren globaal het volgende dagritme waarbij baby 's, in overleg met ouders, hun eigen thuisschema volgen:

+/- 07.00 – 09.00 uur:

Binnenkomst van de ouders en kinderen. Ieder kind en zijn ouder wordt persoonlijk begroet en het kind gaat rustig spelen. De mentor en de ouder hebben zo even de tijd, indien nodig, informatie over het kind uit te wisselen over het slapen en eten, bijzonderheden en wat achtergrondinformatie over hoe de avond, dag of het weekend verlopen is. Bij het afscheid zwaaien mentor en kind samen de ouder uit.

+/- 08.00 – 09.00 uur:

De eventueel aanwezige BSO-kinderen worden naar school gebracht.

+/- 09.00 – 10.00 uur:

Kinderen gaan vrij spelen of aan tafel voor een werkje in het kader van een thema. Daarbij worden er gesprekjes gevoerd. Die gesprekjes gaan over wat een kind heeft meegemaakt.

+/- 10.00 – 10.30 uur:

De kinderen die zindelijk zijn gaan naar het toilet en de kleine kinderen worden door een pedagogisch medewerker verschoond. Indien nodig gebeurt het verschoonen ook tussendoor. De baby's die nagaan slapen krijgen hun slaapzak aan en worden met eventuele knuffel en speen naar bed gebracht. De deur van de verschoonruimte staat altijd open, zodat de collega op de groep kan horen en zien wat er in de verschoonruimte gebeurt. De andere kinderen krijgen fruit, drinken en een cracker. Na afloop ruimt pedagogisch medewerker de tafel af en doet de afwas. Ook de vloer wordt aangeveegd.

+/- 10.30 – 11.30 uur:

In deze periode worden er activiteiten gedaan zoals: boodschappen halen, buiten spelen (bewegen en ontdekken), knutselen (creatief) of lezen (fantasie), vrij spel, dans (bewegen), uitstapjes (bewegen en ontdekken). Het werken in groepjes werkt hierbij het beste.

+/- 11.30 – 12.00 uur:

De kinderen waarbij nodig worden verschoond of gaan naar het toilet. Eén pedagogisch medewerker ruimt met de kinderen de groep/buitenspeelplaats/gang/activiteit op en de andere pedagogisch medewerker maakt het middageten klaar.

De kinderen gaan hun handen wassen en de handjes van kleine kinderen worden schoongemaakt met een speciaal doekje. De kinderen gaan aan tafel en zingen liedjes met de pedagogisch medewerkers en ondertussen wordt het eten klaargemaakt.

+/- 12.00 – 12.45 uur:

Na een moment van stilte en het liedje 'Smakelijk eten' wordt er gegeten en gedronken. Eerst een hartig broodje en het tweede broodje mag met zoetheid.

De kinderen gaan van tafel en worden indien nodig nogmaals verschoond of gaan zelf naar het toilet. De kinderen die gaan slapen worden gecontroleerd op hun kleding en doen deze eventueel uit.

+/- 12.45 – 15.00 uur:

Dit is de slaap- en rusttijd van de kinderen. De pedagogisch medewerker houdt toezicht op de kinderen tot ze in slaap zijn gevallen. De babyfoon wordt eventueel aangezet en om de 15 minuten wordt er bij de slapende kinderen gekeken of ze nog slapen, al wakker zijn en of ze veilig liggen. De kinderen die wakker blijven of na hun slaapje uit bed willen, gaan samen met de pedagogisch medewerker een rustige activiteit aan tafel doen, zoals kleien, puzzelen of tekenen. Ook mogen sommigen even een film op dvd kijken die past bij hun leeftijdsniveau.

+/- 13.45 – 14.15 uur:

De eventuele BSO-kinderen worden opgehaald van de basisschool.

+/- 15.00 – 15.30 uur:

De kinderen die wakker zijn, worden indien nodig weer verschoond en aangekleed en gaan aan tafel. Gezellig samen liedjes zingen, boekje lezen en kletsen en daarna eten we fruit met iets te drinken erbij, dit kan water, aanmaaklimonade of melk zijn. Daarna mogen de kinderen wat pepsels of een soepstengel.

+/- 15.30 – 17.00 uur:

Er wordt een activiteit uitgevoerd of er is ruimte voor de kinderen om vrij te spelen, dit kan ook buiten zijn. In het schriftje is bijgewerkt hoe de dag is verlopen. De ouders krijgen van de mentor verslag van de dag wanneer ze hun kind ophalen en dan gaan de kinderen met hen naar huis.

+/- 17.00 – 18.00 uur:

De kinderen die er nu nog zijn worden mogen kiezen waarmee ze willen spelen. Soms worden er twee groepen samengevoegd, wanneer er niet zoveel kinderen meer zijn. Dan wordt er alvast één groep opgeruimd. Om 18:00 uur zijn in principe alle kinderen opgehaald en kunnen de pedagogisch medewerkers de locatie opruimen, schoonmaken en afsluiten.

3.2 Kinderen de gelegenheid bieden tot ontwikkelen van persoonlijke competenties

Ontwikkeldrang

Ieder kind heeft de natuurlijke drang om zich te ontwikkelen. Je zou kunnen zeggen, de opvang is een continue 'leerfabriek' die de hele dag doordraait. Een kind wil ontdekken wie het is, wat het kan, wat iets is, hoe het werkt, hoe iets voelt of ruikt of smaakt, en hoe het eigen ik staat in relatie tot de ander. Door alles om hem heen te gaan uitproberen ervaart het kind wat wel of niet lukt, wat wel of niet bij hem past, wat wel of niet wordt geaccepteerd door zijn omgeving. Een kind leert zo zijn eigen lichaam, zijn eigen emoties, zijn sociale en tastbare omgeving (her)kennen en beïnvloeden en wordt zich bewust van oorzaak en gevolg. Dit leerproces vindt individueel plaats en is voor ieder kind anders.

Uniek

Een kind ontwikkelt zich dus in zijn eigen tempo en op zijn unieke wijze zijn persoonlijke competenties tegelijkertijd op vijf gebieden: emotioneel, motorisch en zintuiglijk, cognitief en taal. Een competentie is het geheel van iets weten, iets kunnen en er betekenis aan geven zodat je inzicht krijgt in hoe je iets eigen kan maken. Voor jonge kinderen zal dat proces nog vaak onbewust gaan, maar in de loop van hun ontwikkeling zullen zij door de ervaring leren hoe zij een volgende stap kunnen maken. Pedagogisch medewerkers spelen hierop in door telkens het kind uit te dagen en te ondersteunen die stap in zijn ontwikkeling te maken, vanuit het principe van de 'zone van naaste ontwikkeling' (Vygotski, 1896 - 1934).

Zij ondersteunen, begeleiden en stimuleren het kind om de uitdaging van de vervolgstap aan te gaan. Het leren van kinderen gebeurt terwijl ze aan het spelen zijn. Tijdens het spelen leert het kind voortdurend op alle vijf gebieden van zijn persoonlijke competenties, daarom besteden we hier een apart item aan.

Spelen

Kinderen leren door te spelen, zo onderzoeken ze de wereld en leren zichzelf en anderen kennen. Door naar anderen te kijken en hun gedrag te imiteren ontdekken ze nieuwe dingen. Kinderen imiteren zowel volwassenen als andere kinderen. Eindeloos kunnen ze daarbij handelingen herhalen om het zelf onder de knie te krijgen.

Het gaat daarbij ook om te ondervinden hoe iets voelt, wat je ermee kunt en hoe het werkt. Zij hoeven niet per sé een mooie tekening of werkstuk te maken, het gaat er ook om dat zij de beleving ervan ondergaan. Pedagogisch medewerkers geven ruimte voor die ervaring en stimuleren kinderen onder woorden te brengen wat ze meemaken. Wanneer een kind dat lukt wordt het een persoonlijk ontwikkelmoment.

Doordat de groepsruimte en andere speelruimtes (buitenspeelplaats) op een doordachte manier zijn ingericht, worden kinderen geprikkeld tot spelen en ontdekken. Daarbij wordt rekening gehouden met verschillende ontwikkelingsniveaus en verschillende interessegebieden, van klim- en klautermogelijkheden tot gezelschapsspelen. Kinderen worden uitgedaagd vrij te gaan spelen om het (voor hen nieuwe) materiaal te gaan ontdekken. Het initiatief van het spel ligt bij het kind, de pedagogisch medewerkers moedigen aan en ondersteunen waar nodig.

Opruimen

Als het tijd is om op te ruimen geven de pedagogisch medewerkers de kinderen een taak. De één ruimt de trein op en de ander de dieren, een volgende ruimt de blokken op en de ander de spullen van het keukentje. Zo heeft ieder zijn taak en zijn we snel klaar met opruimen. We motiveren de kinderen te om mee te helpen door ze te laten ervaren hoe fijn het is als alles weer opgeruimd is en het samen te doen.

Zelfstandigheid

Een belangrijk uitgangspunt binnen LoGé in huis is het versterken van de zelfstandigheid van de kinderen. Kinderen lijken erop gebrand te zijn alles zelf te willen doen. Vanzelfsprekend is het dat zij een eigen persoonlijkheid ontwikkelen die uiteindelijk staat voor het nemen van verantwoordelijkheid en eigen besluiten. Omdat zij niet alles overzien is het belangrijk dat pedagogisch medewerkers hen hierin goed begeleiden en behoeden voor ondoordachte acties. Kinderen worden, als ze daar aan toe zijn, gestimuleerd om actief deel te nemen aan bijvoorbeeld het aan- en uitkleden, zelfstandig eten en te helpen bij het tafeldekken of andere klusjes. Dit versterkt hun motivatie om een telkens nieuwe vaardigheid te leren en geeft ze kennis en inzicht over hoe ze dat kunnen bereiken, waardoor ze geprikkeld worden om zelf hun competenties te vergroten. Wanneer zij dit proces goed doorlopen versterkt dit het zelfvertrouwen en levert het een positief zelfbeeld op.

Taalontwikkeling

Ook de taalontwikkeling is cruciaal in het leven van een kind. Door het leren van taal krijgt een kind grip op de wereld en begrijpt deze beter. Kinderen verschillen ook hierin sterk wat betreft het tempo van het aanleren van taal. De een verwerft eerder een passieve woordenschat voordat hij er actief mee aan de slag gaat, bij de andere loopt dat meer parallel. Passief wil zeggen dat het kind innerlijk wel het woord begrijpt maar dit nog niet zelf gebruikt, actieve woordenschat wil zeggen dat het kind het woord begrijpt en gebruikt. De pedagogische medewerkers stimuleren beide door kinderen woorden aan te reiken bij het benoemen wat je doet. Zij geven ruimte aan kinderen om zelf een woord te bedenken, wanneer een kind het nog niet goed uitspreekt wordt het niet gecorrigeerd, maar noemt de pedagogische medewerker hetzelfde woord nog een keer op de goede manier.

Zij legt woorden uit door eigenschappen eraan toe te voegen in de vorm van een zinnetje. Moeilijke, vaak abstracte woorden beeldt ze uit en laat ze zien wat ze ermee bedoelt. Tot slot reikt de pedagogisch medewerker woorden aan voor onderwerpen om zo de woordenschat uit te breiden.

In samenwerking met de bibliotheek heeft LoGé in huis een voorleesplan opgezet om zo de taalontwikkeling van elk kind extra te stimuleren.

3.3 Kinderen de gelegenheid bieden tot ontwikkelen van sociale competenties

Sociale competenties in een verticale groep

Op LoGé in huis wordt bewust gekozen voor het opvangen van kinderen in verticale groepen waarbij kinderen uit één gezin bij elkaar in de groep worden geplaatst. Dit is met name bedoeld om de sociale competenties op een natuurgetrouwe manier te ontwikkelen. Immers, in de thuissituatie is het leeftijdsverschil ook aanwezig en spelen broertjes en zusjes met elkaar. In de groep leert het kind rekening te houden met elkaar en hoe je je hoort te gedragen wanneer je samen bent met anderen. Kinderen leren daarbij hoe je aandacht kan krijgen door te vragen, hoe je een ander kunt helpen en zowel voor jezelf als de ander kunt zorgen. In de groep ontdek je wat het inhoudt om erbij horen, wat het plezier van meedoen kan zijn of hoe het werkt wanneer je het voortouw neemt bij bijvoorbeeld een spelletje, het zijn allemaal onderdelen van het leren van sociale competenties.

Leren samenleven

Kinderen leren in de groep het meeste door te experimenteren: als ik iets doe wat voor reactie roept dit dan op, hoe reageert de pedagogisch medewerker, of mijn vriendje of vriendinnetje? Kinderen leren door in de omgang met anderen goed te kijken hoe het werkt.

Voorbeeldgedrag van volwassenen is heel belangrijk, immers, zoals eerder aangegeven, kinderen kopiëren gedrag van zowel de pedagogisch medewerkers als andere kinderen.

Het samen spelen in kleine en grotere groepen wordt hiervoor actief door pedagogisch medewerkers gestimuleerd. Kinderen krijgen zo inzicht in het brede spectrum van menselijke emoties doordat volwassenen ze laten zien hoe ze zich voelen, of met woorden uitleggen hoe een ander zich voelt. Dit brengen zij over op de kinderen die leren aan te geven wat ze wel of niet willen, eerst met non verbaal taalgebruik, later met woorden en zinnen.

Vriendschappen worden vanzelfsprekend aangemoedigd, alleen wordt kinderen ook geleerd met andere kinderen samen te spelen, zo leren zij verschillen kennen tussen kinderen en die te accepteren. Het is dus geen verplichting dat een broertje of zusje altijd met elkaar moeten spelen.

Conflicten oplossen

Het is ook van belang dat kinderen leren om te gaan met kleine en grotere conflicten. Zich bewust zijn van het feit dat het oneens zijn met elkaar en ruzie maken horen bij het leven is een wezenlijk aspect van opgroeien. Kinderen moeten begeleid worden in leren oplossen van ruzies. Pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen eerst zelf met oplossingen voor een conflict te komen en grijpen pas echt in wanneer de veiligheid van een kind in het geding komt. Het gaat te ver wanneer kinderen stelsmatig worden geplaagd of gepest. Dit wordt uiteraard niet geaccepteerd en in de aanpak door de pedagogisch medewerkers begrensd. In een pestprotocol wordt precies aangegeven hoe dit moet worden aangepakt.

Activiteiten om sociale competenties te bevorderen

Pedagogische medewerkers zetten zich bewust in op het organiseren van activiteiten om sociale competenties van het kind helpen te ontwikkelen. Van alle dagelijkse terugkerende activiteiten wordt zoveel mogelijk een leermoment gemaakt voor de kinderen.

Kinderen mogen zelf ideeën aanbrengen voor de activiteiten op een dag. Vooral de ouderen (bso) worden gestimuleerd dit te doen. Pedagogisch medewerkers praten met kinderen over wat ze graag willen doen en stellen ook zelf activiteiten voor.

Zij zorgen er ook voor dat verschillende ontwikkelgebieden van kinderen aan bod komen. Tijdens spelactiviteiten mag een kind verhalen bedenken en uitspelen in een rollenspel om ze de fantasie te prikkelen.

Naast het leren tijdens de geplande activiteiten vindt dit natuurlijk ook plaats tijdens vrij spel en bij de verzorgingsmomenten. De pedagogisch medewerkers spelen in op de spontaan ontstane situaties en vullen het leermoment voor het kind aan met positieve feedback zodat het een volgende keer dit gedrag weer zal willen laten zien.

We geven hieronder enkele voorbeelden van hoe we (dagelijkse) activiteiten inzetten voor het ontwikkelen van de sociale competenties:

Eten en drinken

Wij proberen het tafelmoment zo leuk en gezellig mogelijk te maken. Als wij met zijn allen aan tafel zitten laten wij de kinderen een liedje kiezen dat wij met zijn allen kunnen zingen. Er is voor het eten een standaard liedje zodat de kinderen weten dat het eten begint. Wij laten de iets oudere kinderen eventueel zelf hun broodje smeren om zo hun zelfstandigheid en hun fijne motoriek te oefenen. Zelf kiezen wat je op je brood/cracker wil en zelf smeren is leuk en wat kinderen (bijna) zelf kunnen, mogen ze ook! Wij proberen het tafelmoment niet te lang te laten duren omdat jonge kinderen een beperkte concentratie hebben en kinderen soms erg verschillen in eettempo.

Tijdens het tafelmoment leren we samen de regels van aan tafel eten: als je iets nodig hebt vraag je het vriendelijk. Alleen van je eigen bordje eten met je vork, rustig praten en proberen niet te morsen. Natuurlijk houden we hierbij rekening met de leeftijd en de vaardigheden van ieder individueel kind.

Als het mooi weer is eten we wel eens buiten met de kinderen. Het brood wordt alvast gesmeerd en er wordt rekening gehouden met wat de kinderen lekker vinden. Het gebeurt soms dat we gaan wandelen, het brood meenemen en in het park picknicken.

Uitstapjes

Uitstapjes vinden altijd plaats wanneer dit past binnen een bepaald thema. Bij de behandeling van een thema wordt in de samenstelling van de groepjes kinderen rekening gehouden met dat wat het kind kan. Uitstapjes worden georganiseerd afhankelijk van het aantal kinderen en pedagogisch medewerkers. Zo bezoeken we een kinderboerderij, lopen naar het park of maken we een wandeling door de omgeving.

Om de veiligheid van kinderen tijdens deze uitstapjes te waarborgen, hanteren we protocollen over wat de minimale begeleiding moet zijn, of en wat voor speelgoed we meenemen en hoe wij zorgen dat kinderen veilig vervoerd kunnen worden of veilig zelfstandig kunnen lopen.

Boodschappen

Bijna dagelijks maken we een wandelingetje met de bolderkar. Met ongeveer zes kinderen gaan we een boodschapje doen bij de bakker of de supermarkt of maken we gewoon een ommetje naar de markt en komen we onderweg van alles tegen. De pedagogische medewerker noteert wie er mee gaan. Als we dan weer terug zijn praten we (tijdens het eten) over wat we allemaal hebben gezien.

Samenwerking verzorgingshuis 'Huis in de wei'

Bijzonder voor LoGé in huis is dat zij regelmatig activiteiten organiseert (spelletjes, voorlezen, zingen) in samenwerking met de bewoners van het verzorgingshuis. Door de interactie tussen ouderen en jonge kinderen wordt een vorm van natuurlijk leren op het gebied van met name persoonlijke en sociale competenties gecreëerd: kinderen accepteren alle aanwijzingen als iets vanzelfsprekends, zij ontwikkelen zo respect voor de volwassene en oudere.

Pedagogisch medewerkers begeleiden deze momenten op enige afstand om zo ruimte te geven aan de interactie tussen de bejaarden en kinderen.

3.4 Kinderen de kans bieden om zich de ‘normen en waarden’, de cultuur eigen te maken

Normen en waarden

De overdracht van normen en waarden vindt dagelijks plaats in elk gezin. We zijn er op LoGé in huis van bewust dat dat in elk gezin plaatsvindt vanuit haar eigen culturele achtergrond. Zo kunnen er verschillende opvattingen zijn over wat goed is (de norm) en wat van belang is (de waarde). Op LoGé in huis brengen wij de algemeen geldende normen en waarden, zoals die in onze maatschappij gelden, op kinderen over. Respect voor elkaar en open staan voor wat een ander zegt zijn onze kernwaarden hierbij. Het hanteren van regels (normen) leren we aan door vooral te stimuleren wat kinderen goed doen. Het zich houden aan afspraken in de omgang (waarden) tonen we door voorbeeldgedrag en leren we bijvoorbeeld in de omgang met ouderen.

Gedrag aanleren

Kinderen reageren in allerlei situaties op hun manier en wat ze van huis uit hebben meegekregen. In de groep op de kinderopvang is de pedagogisch medewerker het voorbeeld voor het tonen van gewenst gedrag. Zij doet voor aan kinderen hoe zij op een prettige manier kunnen samen spelen, elkaar kunnen helpen als dat nodig is. Als een kind ongewenst gedrag toont kan de pedagogisch medewerker dit eerst negeren, maar grijpt in bij herhaling middels een individueel gesprek waarin het accent ligt op wat voor gedrag zij wél wil zien. Om het inzicht te vergroten bij kinderen wat het effect is van hun gedrag op anderen kan zij ook een rollenspel laten spelen en dit nabespreken. Ook hier geldt: positieve benadering van het kind, met name richten op wat goed gaat.

Van de pedagogische medewerkers mag verwacht worden dat zij bij binnenkomst kinderen welkom heten en meteen vriendelijke aandacht geven. Tijdens de dagelijkse opvang laat zij gedrag zien waarbij er respect is voor de ander (het kind) door het uit te laten spreken, te accepteren wat het aangeeft en probeert te begrijpen, te zorgen voor en te helpen waar nodig, maar ook de grenzen in acht neemt en ervoor zorgt dat de groepsregels worden nageleefd. Zo worden kinderen op een juiste en positieve wijze voorbereid op goed burgerschap in onze maatschappij.

Hoofdstuk 4: het werken in verticale groepen

Verticale groepen

Het werken in verticale groepen is vrij uniek in de kinderopvang. Wij doen dit om de warmte van thuis zoveel mogelijk op de kinderopvang te laten terugkomen. In groepen met een verticale leeftijdsopbouw zitten kinderen van diverse leeftijden bij elkaar, waardoor er verscheidenheid optreedt in ontwikkelingsfase. Dit vraagt van pedagogisch medewerkers voortdurend inzicht en observatie zodat het ritme van de dag en de aangeboden activiteiten zijn afgestemd op de kinderen in de groep. Omdat kinderen zich razendsnel ontwikkelen, vooral in de eerste jaren, is het heel belangrijk om goed te kijken naar de behoefte van ieder individueel kind. Zo kunnen er binnen een geboden activiteit accentverschillen worden aangebracht, zodat ieder kind zijn eigen leermoment kan benutten.

De samenstelling van de groepen

De organisatie van deze groepen is gebonden aan wettelijke regels wat betreft hoeveelheid kinderen en aantal pedagogische medewerkers. Dit heet de BKR (BeroepskrachtKindRatio) en is vastgelegd in de wet IKK (Innovatie Kwaliteit Kinderopvang).

Op de locatie Vijverlaan zijn twee groepen met in totaal 30 kindplaatsen. In iedere groep zitten kinderen van 0 t/m 12 jaar waarvan in één groep (rood) 14 kinderen en in de andere (groen) 16 kinderen. Op de locatie Willaerlaan is één groep met maximaal 16 kindplaatsen van kinderen van 0 t/m 12 jaar. Zo houden we de groepen bewust overzichtelijk.

Op iedere groep zijn gedurende de week maximaal 3 vaste pedagogisch medewerkers. Aangezien wij werken met groepen van kinderen van 0 - 12 jaar kan de BKR per groepssamenstelling verschillend zijn. Uitgangspunt hierbij is het aantal baby 's (0 – 1 jaar) op de groep.

Afwijken BKR: drie – uursregeling per 1 juli 2023

LoGé in huis biedt opvang van 07.00 's ochtends tot 18.00 uur 's avonds, dus elf uur per dag. Daarom mag drie uur per dag afgeweken worden van de zogenaamde BKR (beroepskracht-kindratio). Aangezien op LoGé in huis wordt gewerkt met verticale groepen zetten wij per groep altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers in. Stagiaires, ook van het MBO, worden in principe boventallig ingezet, behalve wanneer er sprake is van ziekte en zij op grond van hun opleidingsniveau mogen invallen ter vervanging van een pedagogisch medewerker.

De werktijden van de pedagogisch medewerkers zijn maximaal negen uur op een dag waarnaast zij een uur pauze hebben. Pedagogisch medewerkers worden in de regel ingezet van 07.00 uur – 17.00 uur of van 08.00 uur – 18.00 uur. Pauzetijden zijn normaal gesproken tussen 13.00 uur en 14.00 uur of 14.00 uur – 15.00 uur. Dan slapen de jongste kinderen (de babyfoon staat altijd aan) en de oudere kinderen hebben even een rustmoment en mogen iets voor zichzelf doen: spelen; lezen; puzzelen of een kinderserie kijken op de tv. De pedagogische medewerker die geen pauze heeft begeleidt het kleine groepje kinderen.

Vanwege het halen en brengen van en naar de basisschool van BSO kinderen kan er op die tijden afgeweken worden van de BKR (wanneer onze vrijwilligster niet beschikbaar is brengt of haalt een pedagogische medewerker de kinderen). Aan het eind van de dag kan van de BKR afgeweken worden wanneer al veel kinderen zijn opgehaald door hun ouders. Omdat de groepen kleiner zijn op deze momenten kunnen de aanwezige kinderen op die tijden voldoende persoonlijke aandacht krijgen. 's Ochtends kunnen ze aan tafel een puzzeltje maken of spelen in een van de daarvoor bestemde hoeken. Aan het eind van de dag geldt ook dat kinderen mogen kiezen wat ze dan graag willen doen, bij mooi weer gaan zij naar buiten om nog even te kunnen spelen.

Afwijken van het vaste gezichten criterium

Op LoGé in huis worden de groepen zo samengesteld dat er altijd twee pedagogische medewerkers op de groep staan waarbij zij de vaste gezichten vormen. Dit zorgt voor rust en stabiliteit op de groep. Het kan echter voorkomen dat een pedagogische medewerker afwezig is vanwege ziekte of verlof. Dan wordt een pedagogisch medewerker ingezet die bekend is met de kinderen op de groep, het kan een collega van de aangrenzende groep zijn, een collega met een deeltijdcontract (maar die wel alle groepen kent) of de houder zelf (die ook alle groepen kent). Zo wordt de rust en continuïteit in de begeleiding van de kinderen op de groep gewaarborgd.

Structureel en incidenteel samenwerken tussen groepen

Bij extreem veel afzeggingen of zieke kinderen, kunnen de pedagogisch medewerkers besluiten om een gedeelte van de dag de kinderen gezamenlijk te laten spelen, zodat er voldoende uitdaging en gezelschap is voor ieder individueel kind.

Ook in periodes of op dagen met structureel minder kinderen, en in vakantieperiodes is het extra uitdagend voor pedagogisch medewerkers om voldoende gelegenheid te creëren voor sociale interactie en het opbouwen van sociale competenties. Op deze momenten kan er samen- gewerkt

worden in één stamgroepsruimte waardoor kinderen meer mogelijkheden hebben voor sociale interactie en pedagogisch medewerkers kunnen samenwerken om de organisatie van de groep goed te laten verlopen.

Om ervoor te zorgen dat zowel de BKR als de veiligheid van alle kinderen gewaarborgd is, kan dit alleen onder strikte voorwaarden:

- Er is iedere dag ten minste één eigen, vaste pedagogisch medewerker van iedere stamgroep aanwezig.
- Per stamgroep wordt de BKR berekend.
- De opvang vindt plaats in een groepsruimte waar alle betrokken kinderen mee bekend zijn (indien hiervan wordt afgeweken is toestemming van de ouders nodig)
- De maximale toegestane groeps grootte op basis van m2 en het maximaal toegestane aantal kinderen per totale groep.
- Ouders worden van tevoren op de hoogte gesteld van deze vorm van samenwerking.

Hoofdstuk 4: Basiskennis en interactievaardigheden van de pedagogische medewerkers

4.1 Basiskennis van de pedagogisch medewerkers

Op LoGé in huis gaan wij ervan uit dat elke pedagogisch medewerker een MBO niveau 3 of 4 opleiding heeft afgerond zodat de basiskennis over de ontwikkeling van kinderen in diverse leeftijdsfasen aanwezig is, in het kort geven wij die hieronder weer:

Baby's (0 – 18 maanden)

Baby's hebben een eigen wil en kunnen hun behoeftes goed aangeven. Zij willen meteen in die behoefte worden voorzien. Baby's ontwikkelen zich razendsnel en willen graag uitgedaagd worden om dingen 'zelf' te doen. Tegelijkertijd zijn baby's sterk afhankelijk van volwassenen in hun ontwikkeling. Zij hebben behoefte aan een sterke vertrouwensrelatie met volwassenen.

Wanneer ze in een veilige en vertrouwde omgeving opgroeien ontwikkelen zij hun zelfvertrouwen en het besef van een eigen 'ik'. Pedagogisch medewerkers zijn degene die zorgen voor het vervullen van die behoeften op de opvang en voorzien in de behoefte van baby's, zowel fysiek als mentaal.

Dreumes (18 – 30 maanden)

De dreumes kenmerkt zich door wisselvalligheid in zijn ontwikkeling. Het ene moment maakt hij een grote sprong vooruit, het andere moment valt hij terug. Aan de ene kant heeft hij erg de behoefte zelf te bepalen wat hij wil doen, aan de andere kant stelt hij zich nog erg afhankelijk op tegenover de pedagogisch medewerker. Ook zij hebben een sterke drang tot ontwikkelen maar overschatten hun mogelijkheden nogal eens. Het is de kunst van de pedagogisch medewerker hier begripvol mee om te gaan. Zij zorgt er ook voor dat de ruimtes zo zijn ingedeeld dat de dreumes voldoende mogelijkheden heeft om zijn ontwikkeling vorm te geven.

Peuter (30 – 48 maanden)

De peuter ontwikkelt zich nog steeds sprongsgewijs maar krijgt steeds meer inzicht hoe wereld in elkaar steekt en leert onderscheid te maken tussen wat thuis geldt en op de kinderopvang. Peuters hebben uitdaging nodig op het gebied van hun cognitieve ontwikkeling. Pedagogisch medewerkers spelen hierop in door telkens uitdagende activiteiten te bedenken, ook om hun fantasie te prikkelen. Peuters zijn ook in staat relaties aan te gaan met leeftijdgenoten en die te onderhouden, spelen is voor hen dus erg belangrijk. De pedagogisch medewerker zorgt voor een ruimte indeling waarbij verschillende uitdagende 'hoeken' zijn ingericht.

Basisschoolkind (4 – 13 jaar)

Het basisschoolkind ontwikkelt zich tot een steeds zelfstandiger individu. Hoewel de diversiteit in deze levensfase groot is, zijn er op drie gebieden enkele kenmerken voor de ontwikkeling te noemen. Wat betreft de lichamelijke ontwikkeling is te zien dat het oudere kind steeds meer in staat is zich fysiek onafhankelijk van een volwassene op te stellen en zichzelf kan redden. Cognitief gezien zullen ouder wordende kinderen ook steeds minder een beroep doen op een volwassene. Ze krijgen meer kennis en ze ontwikkelen planningsvaardigheden waarbij ze onderscheid maken tussen wat nu belangrijk is en wat later kan. Op het gebied van hun sociaal - emotionele ontwikkeling zijn kinderen in deze leeftijdsfase in staat relaties aan te gaan met anderen buiten hun gezin om. Ze leren zich te verplaatsen in de ander en eventuele conflicten begripvol op te lossen. Voor pedagogisch medewerkers geldt dat zij weten in te spelen op deze ontwikkelingen door ze te kunnen duiden en ruimte te geven aan kinderen waar zij op dat moment behoefte aan hebben. Enerzijds is de opvang een plek waar kinderen zich even kunnen terugtrekken en op zichzelf zijn, anderzijds een plek voor kinderen waar ze gestimuleerd worden actief deel te nemen aan activiteiten.

4.2 Interactievaardigheden pedagogisch medewerker

Je kunt je als kind alleen maar positief ontwikkelen wanneer er warme, vertrouwde mensen om je heen staan waarop je op kan rekenen. Dit is de grondhouding van al onze pedagogische medewerkers. De pedagogische medewerkers om je heen respecteren jou en kijken en luisteren goed naar wat jij vraagt en nodig hebt. Zij zijn 'sensitief' (gevoelig voor signalen die kinderen geven) en 'responsief' (reageren adequaat op de signalen van het kind).

Wij gaan ervan uit dat ieder kind recht heeft op autonomie, zelfstandigheid en eigenheid binnen de veiligheid van de groep. Elk kind wordt gestimuleerd in het kiezen van zijn/haar eigen pad in diens ontwikkeling en krijgt positieve en opbouwende ondersteuning van de pedagogische medewerker, m.a.w., zij heeft respect voor de autonomie van het kind.

Zij spelen in op de behoeftes van elk kind en zorgen ervoor dat hij/zij gestimuleerd en uitgedaagd wordt zich verder te ontwikkelen (ontwikkelingsstimulering). Kinderen leren met en van elkaar door samen te spelen, naar elkaar te kijken, elkaar na te doen en vervolgens uit te proberen, de pedagogisch medewerker begeleidt de interactie die tussen kinderen plaatsvindt. Ook is zij hierbij in staat door te praten en uit te leggen aan kinderen wat hun gevoelens zijn, wat hun reactie doet met anderen, op niveau van elk kind. Tot slot hoort bij de grondhouding van iedere pedagogische medewerker dat zij in staat is duidelijkheid te bieden wat betreft de regels en afspraken die op de kinderopvang gelden en de kinderen daar op een positieve manier aan te laten houden. Zij zorgt dus voor structuur en is herkenbaar als leidinggevende.

Hoofdstuk 5: Mentorschap en het kindvolgsysteem

5.1 Mentorschap

De mentor houdt de ontwikkeling van de haar toegewezen kinderen bij en onderhoudt het contact met de ouders. Bij vragen of zorgen rondom het kind is de mentor altijd het eerste aanspreekpunt voor ouders. Door het kind regelmatig te observeren en dagelijks te rapporteren aan ouders hoe de dag verlopen is (zowel mondeling als in het dagboekje) wordt de ontwikkeling bijgehouden en besproken. Als een kind extra stimulans nodig heeft op een bepaald ontwikkelingsgebied, wordt deze in principe door de mentor gegeven. De ondersteuning krijgt een kind individueel of in een klein groepje van maximaal vier kinderen. Spelenderwijs wordt er extra aandacht gegeven aan het ontwikkelingsgebied waar de achterstand in is opgelopen, bijvoorbeeld op het gebied van de motoriek of taal. Mocht dan nog de ontwikkeling achterblijven, wordt in overleg met de ouders externe hulp ingeschakeld (bijvoorbeeld een fysiotherapeut of logopediste). De mentor is

verantwoordelijk voor het bijhouden van het kindvolgsysteem (zie hieronder) en het plannen en voeren van de oudergesprekken.

5.2 Kindvolgsysteem

Overdracht aan ouders

De mentor (of pedagogisch medewerker) is er verantwoordelijk voor dat elke ouder dagelijks op de hoogte wordt gehouden van het wel wee van hun kind. Tijdens de breng- en haalmomenten praten ze samen over wat het kind heeft meegemaakt, op de opvang, maar ook thuis. In de gesprekjes met het kind gedurende de dag, komt de mentor indien nodig hierop terug. Zo wordt de wereld thuis en op de kinderopvang voor het kind met elkaar in verbinding gebracht. Van elk kind tussen 0 – 4 jaar wordt dagelijks een dagboekje in de vorm van een ‘heen- en weerschriftje’ bijgehouden.

Observeren van kinderen

De mentor en/of pedagogisch medewerker observeren elk kind tijdens bij binnenkomst en bespreken met elkaar hoe het met het kind gaat op de groep, zit het lekker in zijn vel? Mochten hier opvallende punten uit voortkomen, dan worden deze doorgesproken en genoteerd. Ook gedurende de rest van de dag neemt de mentor en/of pedagogisch medewerker regelmatig een moment om individuele kinderen of een groepje kinderen te observeren, om zo bewust te kijken naar het welbevinden én de ontwikkeling van ieder kind. Als er opvallende dingen zijn, bespreken de aanwezige pedagogisch medewerkers dit kort met elkaar en aan het einde van de dag bespreekt de mentor dit bij het ophalen met de ouders aan de hand van de notitie in het ‘heen en weer’ schriftje of, bij oudere kinderen, alleen mondeling. Mochten er afspraken uit voort komen dan worden die vastgelegd volgens het protocol observeren.

Gesprekken met ouders

Drie maal in de periode van 0 - 4 jaar worden ouders uitgenodigd om met de mentor over hun kind te praten. Tijdens deze gesprekken wordt dieper ingegaan op de ontwikkeling van het kind aan de hand van de observaties die in die afgelopen periode zijn gedaan. Daarnaast krijgen ouders ruimte om zelf met punten te komen waarover zij willen praten, dingen waar ze tegenaan lopen of afspraken die moeten worden bijgesteld. Het is belangrijk dat de medewerkers ook een goed beeld hebben van hoe het kind zich thuis gedraagt en ontwikkeld. Zo wordt voor een gezamenlijke aanpak gezorgd en dat creëert duidelijkheid en rust bij het kind.

Signaleren bijzonder gedrag

Als blijkt dat bepaald gedrag herhaaldelijk voorkomt en er zorgen zijn om het gedrag van het kind in de groep, dan wordt onderling besproken hoe de het kind wordt begeleid en in een apart gesprek met de ouders aangegeven waar de zorgen zitten. Als een kind naar het idee van de mentor en/of pedagogische medewerker opvallend gedrag vertoont in vergelijking met leeftijdsgenootjes kan de mentor in overleg met de directie besluiten om het kind extra te gaan observeren. De ouders worden hierover geïnformeerd in een gesprek met de directie en mentor. Eventueel wordt naar aanleiding van deze observaties en extern advies hierover een plan van aanpak opgesteld in samenwerking met de ouders. Het protocol signaleren wordt hierbij ingezet.

Meldcode Kindermishandeling

LoGé in huis volgt de richtlijnen van de overheid m.b.t. signalen betreffende kindermishandeling. Uiteraard doen wij dit altijd in overleg met ouders, tenzij ‘Veilig thuis’ aangeeft dat dit niet wenselijk is. Het speciale protocol wordt hiervoor in werking gezet.

Overdracht naar basisschool en van dagopvang naar BSO

Voor de overdracht van kinderen van de kinderopvang naar de basisschool is in onderlinge samenwerking een formulier ontwikkeld. Dit overdrachtsformulier wordt door de mentor ingevuld en voor de overgang besproken met de ouders. Met toestemming van ouders wordt dit formulier aan de nieuwe leerkracht van het kind overgedragen. Mocht de leerkracht mondelinge toelichting prettig vinden wordt dit ook met toestemming van ouders gedaan. Wat betreft de overdracht van de dagopvang naar de BSO wordt zoveel mogelijk dezelfde mentor behouden. Indien dit niet lukt zal er, in overleg met ouders, een interne overdracht plaatsvinden die wordt vastgelegd op het daarvoor bestemde overdrachtsformulier. ^

Hoofdstuk 6 : De borging van kwaliteit

6.1 Inzet pedagogisch beleidsmedewerker en coach

Pedagogisch beleidsmedewerker

De pedagogisch beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van het pedagogisch beleidsplan, in samenspraak met de eigenaren/directie en het team van pedagogisch medewerkers. Vervolgens zorgt hij ervoor dat het beleid in overeenstemming is met wat ouders verwachten door het voor te leggen aan de oudercommissie. Het pedagogisch beleid is echter meer dan alleen het pedagogisch beleidsplan, het beleid raakt aan alledaagse pedagogische praktijk zoals die wordt uitgevoerd door de pedagogische medewerkers. Hij heeft dus ook de verantwoordelijkheid voor op de juiste vorm geven aan de visie die is vastgesteld door het bewaken en invoeren van pedagogische beleidsvoornemens, zodat iedere medewerker werkt volgens deze uitgangspunten werkt.

Pedagogisch coach

De pedagogisch coach is verantwoordelijk voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. De coach observeert en begeleidt de pedagogische medewerkers in de dagelijkse praktijkwerk. Iedere pedagogisch medewerker krijgt jaarlijks coaching gesprekken en -trainingen. Afhankelijk van de 'coachvraag' wordt bepaald hoe intensief en hoelang zo'n traject duurt.

6.2 Lerende organisatie

Op LoGé in huis wordt in een gezamenlijk cyclisch proces voortdurend aandacht besteed aan het onderhouden en verbeteren van haar pedagogische kwaliteit. In de uitvoering van de kwaliteitsbewaking hanteren we de zogenaamde PDCA cyclus: Plan (doelen stellen); Do (uitvoeren doelen); Check (nagaan of en hoe de doelen zijn gerealiseerd) en Act (acties ondernemen om de (bijgestelde) doelen te halen). De pedagogisch beleidsmedewerker is gekwalificeerd om dit proces aan te sturen. Hij vertaalt de ideeën, suggesties en innovaties naar haalbare doelen en meetbare acties. Op elke teamvergadering is de voortgang onderwerp van gesprek. Tweejaarlijks wordt het pedagogisch beleidsplan geactualiseerd op grond van de bevindingen.

LoGé in huis ontwikkelt zich zo als een 'lerende organisatie' waarin elke medewerker betrokken wordt in het meedenken over en vorm geven aan het pedagogisch beleid. Het leren van en met elkaar is een vanzelfsprekendheid. Zo wordt draagvlak gecreëerd waardoor de inzet en kwaliteit van medewerkers op natuurlijke wijze versterkt wordt en vindt de borging plaats van de kwaliteit die beschreven is in het pedagogisch beleidsplan.

6.3 Erkend leerbedrijf

Wij zijn een erkend leerbedrijf en willen dan ook mogelijkheden bieden aan pedagogisch medewerkers in opleiding en/of stagiaires zich te bekwamen en/of te oriënteren op het mooie vakgebied van de kinderopvang. Onze pedagogisch medewerkers hebben allemaal een vakgerichte opleiding afgerond en zijn in staat de nodige begeleiding op praktisch en pedagogisch gebied te geven. Zo kunnen pedagogisch medewerkers in opleiding en stagiaires leren op de juiste wijze te handelen en te reflecteren daarop in relatie tot hun leerdoelen.

6.4 Pedagogische medewerkers in opleiding

Er werkt maximaal één pedagogisch medewerker in opleiding per groep. De inzet van de pedagogisch medewerker in opleiding als volwaardig pedagogisch medewerker (dat wil zeggen volwaardig meetellend voor de BKR en in staat het volledige takenpakket van een pedagogisch medewerker uit te voeren) is afhankelijk van diverse factoren: de vooropleiding, de opleiding die op dat moment gevolgd wordt, het leerjaar waarin de medewerker in opleiding zich bevindt en het kennisniveau van de pedagogisch medewerker in opleiding. Wanneer dit het geval is werkt zij met een (tijdelijk) arbeidscontract.

6.5 Stagiaires

Stagiaires worden in principe boventallig ingezet, dat wil zeggen dat zij niet meetellen in de BKR, behalve wanneer zij een leerwerktraject volgen waarbij sprake is van een arbeidsovereenkomst. Wij volgen hiervoor de wettelijke regels vastgelegd in de CAO kinderopvang. De stagiaire zal altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker worden gesteld, ook wanneer zij zelfstandig taken of opdrachten uitvoert. De stagiaire maakt het mogelijk te werken in kleinere groepen en kan, indien zij goed functioneert, extra ondersteuning bieden bij specifieke activiteiten. Op het moment dat de begeleidende pedagogisch medewerker ervan overtuigd is dat de vaardigheden die hierbij noodzakelijk zijn voldoende beheerst worden, mag een stagiaire (niveau 3 of 4) taken zelfstandig uitvoeren.

Dan wordt de stagiaire ingezet bij verzorgende taken, zoals het verschonen van luiers, naar bed brengen en uit bed halen, het voorbereiden en geven van (fles) voeding. Ook kan zij worden ingezet voor het begeleiden van knutsel- of spelactiviteiten en om toezicht te houden op het buitenspelen. Eerst samen met een vaste pedagogisch medewerker en in tweede instantie, als de begeleider en de school dit verantwoord achten, ook alleen met een kleine groep kinderen (onder toezicht van een pedagogisch medewerker). Bovendien kunnen zij worden ingezet bij het halen en brengen van kinderen van en naar de basisschool.

6.6 Vrijwilligers

Vrijwilligers worden hoogstzelden door ons ingezet, alleen wanneer dit nodig is bij vervoer (van en naar de basisschool) of wanneer we een uitstapje organiseren. *Daarnaast is er een vrijwilligster die drie vier ochtend per week de ruimtes en materialen schoonmaakt.* Zij tellen nooit mee met de BKR en zijn dus altijd boventallig aanwezig.

6.7 Scholing

Zoals gezegd zijn alle vaste pedagogische medewerkers opgeleid op niveau MBO 3 of 4. Alle medewerkers gaan jaarlijks in ieder geval verplicht op scholing gericht op het veilig werken met kinderen (kinder-ehbo) en wat te doen in geval van calamiteiten (bhv). Daarnaast hebben de pedagogisch medewerkers de gelegenheid scholing te volgen op een voor hen interessant gebied, in overleg met de directie.

Hoofdstuk 7: De indeling en het gebruik van de ruimtes

7.1 Algemeen

Onze ruimtes voldoen aan alle veiligheidseisen en worden jaarlijks geïnspecteerd op gebruiks- en brandveiligheid. Wij voeren zelf elke dag, tijdens het schoonmaken aan het eind van de dag, controles uit of al het materiaal heel is en de ruimtes in orde zijn. We hebben ervoor gezorgd dat er geen scherpe randjes zijn aan het meubilair, dat kapstukken goed afgeschermd zijn en ook de ruimtes voorzien zijn van deuren met veiligheidstrips. Alles wat te maken heeft met schoonmaak en dergelijke is opgeborgen in een aparte ruimte en op hoogte, kinderen mogen er niet zonder begeleiding komen. Speelmateriaal wordt regelmatig gecontroleerd en indien nodig vervangen of gerepareerd.

7.2 Binnenruimtes

Onze binnenruimtes zijn licht en sfeervol ingericht, maar ook met een duidelijk kleuraccent: rood of groen. Op de Vijverlaan heet de ene groep dan ook de rode groep en de andere de groene groep. We willen de ruimtes zo goed mogelijk indelen, zodat elke leeftijdsgroep in het spel uitgedaagd wordt. Tijdens pauzes kunnen verticale groepen van één groepsruimte gebruik kunnen maken en is de ruimte zo ingericht dat alle kinderen aan hun trekken kunnen komen.

Alle ruimtes zijn voorzien van:

Een Babyhoek

In de babyhoek creëren we een ruimte met een babykleed of een wat hardere ondergrond waar baby's kunnen liggen, bewegen, voelen en ontdekken. Eventueel wordt de babyhoek afgeschermd met een hekje zodat de oudere kinderen de baby niet kunnen bezemen en zich kan concentreren op eigen spel en ontdekkingen. In de babyhoek worden diverse materialen aangeboden: speelgoed, maar ook zachte doeken, en ruwere materialen. We blijven daarbij alles in de gaten houden want ook keukenspullen, zoals bakjes en bekers, zijn voor deze jonge onderzoekers erg interessant. Natuurlijk zorgen wij ervoor dat deze materialen veilig zijn om mee te spelen en houden wij zorgvuldig toezicht tijdens het spel.

Themabakken

Diverse hoeken in de ruimte zijn voorzien van verschillende themabakken. In deze bakken zijn bijvoorbeeld dieren of auto's te vinden. Maar er zijn ook bouwblokken van lego en hout. In deze hoek ligt een stevig kleed om op te bouwen.

Een Huishoek

Vast onderdeel is de huishoek. Op tafel bordjes en kopjes en een schilderijtje aan de muur. Een bedje met een popje erin. Zo lijkt het net een huisje en geeft het kinderen de mogelijkheid voor herkenbaar fantasiespel.

Een Lees- en terugtrekhoek

We hebben een hoekje gecreëerd om rustig een boekje te lezen of om te relaxen. Zo kan een kind zich terug trekken als hij/zij daar behoefte aan heeft.

Tafel en stoelen

Op de groep staan staat een tafel en stoeltjes op kinderhoogte, voor eigen spel en activiteiten, maar ook de tafel en stoelen waaraan wij eten kunnen daarnaast voor knutselen, spelletjes en andere rustige activiteiten gebruikt worden.

Speelmateriaal

We maken gebruik van veel en divers speelmateriaal, voor jong en oud, van puzzels tot blokken en poppen en auto's, we vermijden zoveel mogelijk het spelen met computerspelletjes. Aan de hand van de materialen die voor de verschillende leeftijdscategorieën beschikbaar zijn, beslist de directie

samen met het team elk jaar of en welk nieuw speelgoed of ander materiaal er wordt aangeschaft. Het materiaal wordt in de daarvoor bestemde hoeken en kasten opgeborgen. Een aantal materialen staan in een afgesloten kast. Enerzijds voor de veiligheid, anderzijds om het aanbod aan materialen af te wisselen. De pedagogische medewerker pakt altijd het materiaal op aangeven van het kind.

Slaapkamers

Omdat de slaapkamer aan de groep grenst kunnen de pedagogisch medewerkers de slapers goed in de gaten houden. Baby's worden in bed gelegd wanneer zij daar behoefte aan hebben. Baby's slapen eventueel in een slaapzak, grotere kinderen slapen onder een laken of dekentje. Per dag heeft ieder kind zijn eigen bedje en iedere week wordt het bed verschoond. De slaapkamer is rustig ingericht. In de slaapkamer staat de babyfoon altijd aan en iedere tien minuten wordt er gecontroleerd of de kinderen nog slapen en of ze veilig liggen (zie hiervoor het protocol 'vier ogen' in het veiligheid- en gezondheidsbeleid).

Baby's tot 12 maanden laten we niet op hun buik slapen, als ze het wel doen draaien we ze terug. Als ouders graag willen dat hun baby wel in de buikligging slaapt, dan nemen we samen met ouders het protocol 'Wiegendood' en de bijbehorende 'Buikslaapverklaring' door. Alleen als ouders schriftelijk toestemming geven, laten wij kinderen in de buikslaappositie slapen. Wij gebruiken voor de jongste kinderen speciale matrassen, de zogenaamde Aero-sleep, waardoor kinderen altijd kunnen ademen, ook al liggen zij met hun gezichtje op het matras.

Sanitaire ruimtes

Alle groepen hebben een eigen sanitaire ruimte om te verschonen, bij beide locaties is deze ruimte aangrenzend aan de groepsruimte. Voor de pedagogisch medewerkers is er een apart toilet (dit toilet is ook geschikt voor gebruik door bezoekers, zoals ouders).

Tweemaal per dag of zoveel vaker als nodig is, worden de toiletten gecontroleerd en zo nodig schoongemaakt, zodat ze altijd hygiënisch en veilig zijn. In de sanitaire ruimtes hangt op een duidelijk zichtbare plek de gifwijzer en het controle- en schoonmaakrooster.

De jongste kinderen kunnen op het verschoonmeubel in de sanitaire ruimte worden verschoond, door het raam (met veiligheidsglas) in de deur is er continu zicht op deze ruimte. Na iedere verschoning wordt het aankleedkussen gereinigd. Bij diarree wordt er verschoond met latex handschoenen aan en wordt het verschoonmeubel extra goed gereinigd met een alcohol oplossing. Bij ongelukjes waarbij bloed is gemorst, gebeurt hetzelfde.

Keukens

Elke groepsruimte heeft een eigen keuken. Het gebruik van de keuken gaat volgens vaste afspraken. In de keuken hangt op een duidelijk zichtbare plek het schoonmaakrooster van de keuken.

7.3 Buitenruimtes

Onze buitenruimtes bieden in lente, zomer en herfst iedere dag weer een nieuwe ontdekking. Er gaat altijd een pedagogisch medewerker mee naar buiten, zij houdt toezicht en biedt buiten activiteiten aan voor kinderen van twee of meer groepen. Buiten hebben we een grote verscheidenheid aan spelmaterialen: zoals stoepkrijt, bellenblaas, schepjes, emmers en ballen om mee te rollen of te voetballen. Op bepaalde plekken mag er gerend en gefietst worden. De zandbak biedt prachtige leermomenten: modder, zand, emmer, schep en vormpjes bieden mogelijkheden om dit materiaal helemaal te verkennen. Buizen met balletjes kunnen gebruikt worden om de zwaartekracht en de kracht van lucht (blazen en zuigen) te ontdekken en begrippen zoals groot en klein, hoog en laag, dik en dun te verkennen.

Al het buitenspeelgoed staat in de berging. Kinderen mogen helpen om speelgoed van de berging naar de buitenruimte te brengen.

Hoofdstuk 8: Contacten ouders en partners in de omgeving

8.1 Algemeen

De pedagogisch medewerkers en de ouders van een kind zorgen samen voor de verzorging en opvoeding van het kind. Regelmatig overleg en een goede afstemming vormen de basis voor het welbevinden van het kind. Daar waar ouders eindverantwoordelijk zijn voor het welzijn van hun kind, neemt de kinderopvang een stuk van de praktische verantwoordelijkheden over, zodat een ouder kan werken of naar school kan gaan. De mentor zorgt in principe voor het contact met de ouders. Ouders zijn georganiseerd in de oudercommissie en krijgen regelmatig informatie over het wel en wee van onze kinderopvang. Op de website is verdere relevante informatie over ons te vinden. Naast ouders hebben we als kinderopvang te maken met diverse instanties die ons bijvoorbeeld kunnen ondersteunen in de begeleiding van een kind of anderzijds een controlerende taak hebben. De directie onderhoudt de contacten met de externen.

Wij beschrijven zowel onze formele oudercontacten als die met externe instanties hieronder:

8.2 Interne contacten

Oudercommissie

Loge in huis heeft een gezamenlijke oudercommissie voor het formele overleg over het reilen en zeilen van de organisatie. Ze dient als aanspreekpunt voor ouders en voert overleg met de directie van Loge in huis. In deze oudercommissie zitten zowel ouders van de locatie Vijverlaan als locatie Willaerlaan. De oudercommissie stelt zich ten doel de gemeenschappelijke belangen van ouders en kinderen op centraal niveau te behartigen. Zij vergaderen gezamenlijk, wel brengen zij advies uit over hun eigen locatie.

Zo vindt er op gezette tijden gestructureerd overleg plaats waarin veranderingen, ontwikkelingen, knelpunten, kwaliteitsaspecten etc. besproken worden. De verslagen van deze vergaderingen kunnen per mail opgevraagd worden bij de secretaris van de oudercommissie.

Ouderavond

Jaarlijks wordt er een ouderavond, eventueel aan de hand van een thema, georganiseerd. Deze avond heeft als doel informatie en ervaringen uit te wisselen tussen ouders en medewerkers, en ouders onderling. De inhoud van de ouderavond wordt bepaald in onderling overleg tussen de oudercommissie en de directie.

Nieuwsbrief

Om de ouders/verzorgers op de hoogte te houden van alle veranderingen, nieuwtjes of andere bijzonderheden bij LoGé in huis, komt regelmatig een nieuwsbrief uit.

Klachten van ouders

Wanneer een ouder een klacht heeft horen wij dit graag. Wij kijken graag samen met u hoe wij deze klacht het beste op kunnen lossen. Een klacht kan mondeling worden gemeld bij de pedagogisch medewerkers of de directie. Wij zijn aangesloten bij de landelijke Geschillencommissie zodat zij de klacht in behandeling kunnen nemen wanneer we er samen niet uit komen. Zie voor meer informatie onze website.

8.3 Partners in de omgeving

Loge in huis onderhoudt voor opvoedkundig advies, deskundige begeleiding en de doorgaande lijn contacten met de volgende instanties:

Het consultatiebureau/CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin)

Deze samenwerking is vooral gericht op het bevorderen van opvoedingsondersteuning en het begeleiden naar adequate hulp bij het signaleren van opvallend gedrag. Op het moment dat de samenwerking een individueel kind of gezin betreft, gebeurt dit altijd met instemming en medeweten van de ouders of verzorgers.

Basisscholen

Vanuit LoGé in huis vinden wij een goede overdracht van de kinderopvang naar de basisschool van groot belang. Om dit goed te laten verlopen gebruiken wij het 'protocol overdracht naar de Basisschool'. Wij vullen het hierbij behorende formulier in, zodat de leerkracht een goed beeld krijgt van het kind dat naar de basisschool toegaat. De ouder zorgt ervoor dat het formulier bij de leerkracht terecht komt. Mocht de leerkracht of de mentor van LoGé in huis een persoonlijke toelichting noodzakelijk vinden, dan maken wij hier (met toestemming van de ouders) graag een afspraak voor.

Verzorgingstehuis Huis in de wei

Wij werken regelmatig samen met collega's uit het verzorgingstehuis 'Huis in de wei' wat betreft onze activiteiten. Aangezien de kinderen het gebouw en de ouderen kennen vinden de activiteiten in de omgeving voor hun vertrouwd en veilig. De activiteiten duren nooit langer dan een half uur en vinden in overleg op vaste momenten van de week plaats.

Gemeente en GGD

LoGé in huis kinderopvang moet voldoen aan de wet- en regelgeving Kinderopvang en de gemeente heeft hierin een toezichthoudende taak met betrekking tot de kwaliteit en het functioneren van de kinderopvang. De Gemeente heeft het toezicht op de kwaliteit gedelegeerd aan de GGD en jaarlijks wordt de kinderopvang geïnspecteerd. Het inspectierapport is openbaar, indien tekortkomingen worden geconstateerd, heeft de gemeente een handhavende verantwoordelijkheid. Via een link op onze website kunt u al onze rapportages van de GGD inzien.

Bibliotheek

Elk jaar organiseren we diverse activiteiten in samenwerking met de plaatselijke bibliotheek. Een goed voorbeeld is het samenstellen van het voorleesplan voor de kinderopvang.

Bijlage: Overzicht Protocollen en werkinstructies

LoGé in huis maakt gebruik van de volgende protocollen en werkinstructies bij het uitvoeren van haar pedagogisch beleidsplan:

1. Buitenspelen
2. Huisregels
3. Hygiëne
4. Kindermishandeling
5. Medicijnverstrekking
6. Meldcode kindermishandeling
7. Observeren
8. Ongevallen en calamiteiten
9. Ophalen van kinderen
10. Signaleren
11. Spelmateriaal
12. Uitstapjes
13. Veilig werken
14. Vermist kind
15. Warmte en zon
16. Wennen
17. Wet BIG
18. Wipstoeltjes
19. Zuigelingenvoeding
20. Preventie wiegendood
21. Klachtenbehandeling
22. Samenwerking basisschool